

Sufficiency Economy Philosophy to Sustainable Development Goals (SEP to SDGs) การขับเคลื่อนสืบสานศาสตร์พระราชา ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่เป้าหมายความยั่งยืนโลก

ผู้นำต้นแบบ โคก หนอง นา พัฒนาชุมชน

นางรงค์ลักษณ์ แก้วอ่อน (นุจ) “โคก หนอง นา นุจรีฟาร์ม” ม. ๗ ต.บ้านเนิน อ.หล่มเก่า จ.เพชรบูรณ์

เมื่อหวนระลึกถึงพระราชกรณียกิจของ
พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เมื่อใด เมื่อนั้นก็รู้สึกที่เราช่างโชคดี
เหลือเกิน ที่ได้เกิดมาเป็นประชาชนของพระองค์ ซึ่งนอกจาก

วันดินโลกเกิดขึ้นเพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติ พระวชิรยะ
อุตสาหะของในหลวง ร.๙ แล้ว เชื่อว่าชาวไทยทุกคนต่างทราบ
กันดี ถึงความหมายของพระนามพระองค์ท่านอันหมายถึง “กำลัง
ของแผ่นดิน”

...“อันที่จริงเราชื่อ “ภูมิพล” ที่แปลว่า “กำลังของแผ่นดิน” แม่ก็อยากให้เธออยู่กับดิน เมื่อฟังคำพูดแล้วกลับมาคิด ซึ่งแม่คงจะสอนเราและมีจุดมุ่งหมายว่า อยากให้ติดดินและอยากให้เราทำงานให้แก่ประชาชน”

...พระราชดำรัสของ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

แนวทางการจัดการดินของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มีหลายแนวทาง ซึ่งสามารถดำเนินการได้จริง และให้ผลอย่างเป็นรูปธรรมกับดิน ได้แก่ **ห่มดิน**: ส่งความรักให้กับดิน, **แก้งดิน**: ทำให้ดินเป็นกรดก่อนแล้วจึงใช้, **หญ้าแฝก**: กำแพงมีชีวิต, **สร้างของดีบนของเลว**

โคก หนอง นา พัฒนาชุมชน กับการส่งเสริมการเรียนรู้การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นหลักในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชน เน้นประชาชนเป็นศูนย์กลาง โดยการพัฒนาคนให้พึ่งตนเอง มีความเป็นเจ้าของและบริหารจัดการจัดการโดยชุมชน พัฒนาหมู่บ้านหรือชุมชน ให้มีวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียงเป็นสังคม “อยู่เย็น เป็นสุข”

..“โคก หนอง นา นุจรีย์ฟาร์ม”.. พื้นที่ที่น้อมนำศาสตร์พระราชามาประยุกต์ใช้ในทุก ๆ ด้าน ซึ่งในส่วนของการฟื้นฟูบำรุงดิน ได้น้อมนำเอาแนวทางการจัดการดินเรื่อง

ห่มดิน: ส่งความรักให้กับดิน ด้วยการนำวัสดุย่อยสลายเองได้ตามธรรมชาติที่มี/หาได้ในพื้นที่ เช่น ฟางข้าว ใบหญ้าแฝก หญ้า และใบไม้/กิ่งไม้ มาห่มดิน เพื่อให้ดินมีความชุ่มชื้นและจุลินทรีย์ทำงานได้ดี ทำให้ดินมีแร่ธาตุเพิ่มขึ้น มีความอุดมสมบูรณ์ การห่มดินจึงเปรียบได้กับการห่มความรักและเอาใจใส่ดิน

“...เมื่อสภาพดินแข็งควรระเบิดหน้าดินให้ทะลุ กระทุ้งให้ดินข้างล่างเป็นรู นำกระถินมาปลูก แล้วไถพลิกดินชั้นล่างขึ้นมา ดันกระถินซึ่งถูกกลบลงไปจะกลายเป็นปุ๋ยอย่างดีดีกว่าการใช้ปุ๋ยคอก ในระยะเวลาเพียง ๒ ปี ดินจะอยู่ในสภาพที่เพาะปลูกพืชได้...”

พระราชดำรัส ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพวนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จ.สกลนคร
๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๓๓

หญ้าแฝก: กำแพงมีชีวิต ช่วยลดการชะล้างพังทลายของดิน ช่วยเก็บกักตะกอนดินบนพื้นที่ลาดชัน และยังช่วยฟื้นฟูทรัพยากรดิน เนื่องจากหญ้าแฝกมีคุณสมบัติที่สามารถเติบโตได้ดีในสภาพดินที่มีสารพิษ

สร้างของดีบนของเลว ช่วยฟื้นฟูดินที่เสื่อมโทรม สามารถปลูกพืชได้ แปรสภาพเป็นพื้นที่เขียวชุ่มและมีสภาพแวดล้อมดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด เช่น การปรับปรุงดินโดยใช้ปุ๋ยขี้ไก่กลบ เศษใบไม้ กิ่งไม้ หญ้า และน้ำหมัก (น้ำหมักหม่กล้วย) เทลงบนดินแล้วไถกลบ

“ทำแบบนี้ ๑ ปี ดินเริ่มมีความชุ่มชื้น มีไส้เดือนมาอาศัยอยู่ พอทำครบ ๓ ปี ดินอุดมสมบูรณ์ขึ้น ปลูกพืชผักได้ผลผลิตดี และมีเห็ดโคนขึ้นเองตามธรรมชาติ”

บทความ (๒๑) โดยศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลก